

SOSIALURIN

Blaséttjóri:

Wilhelm Johannesen,
Fyrirbils ábyrgðarstjóri,
sí. 5 5873, Klakavík

Prentastjóri:

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
sí. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografera lýsingar og myndir úr SOSIAL-
URIN til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgðarblaséttj.

Sildalandingarnar

ALLA ta tíð av árinum loyvt er at veiða sild í Norðsjónum, veiða føroysk skip har, og landa ein stóran part av hesi veiðu í donsku havnum Hirtshals og Skagen.

Í DRUGVA tó, tá ongin annar sýndi áhuga fyri hesi veiðu, vórðu tað føroysku sildaskipini einsamøll, ið uppihildu og upp-
arbeiddu danska sildaídnadn og danska sildamarknaðin. Um vetrarnar eru tað framvegis fyri ein stóran part tey føroysku skipini ið tryggja hesum donsku landingarhavnum tilflutning av sild, og liggur prísurin tá javnan oman fyri 2 kr. og upp í 2,50 kr. pr. kg. Men tá so summari kemur og íslenska lodnu-
veiðan er av, koma fleiri íslensk nótaskip at taka lut í hesi veiðu, soleiðis at tilflutningurin gerst so stórus, at prísurin verður trýstur heilt niður á 60 oyru pr. kg.

SJÁLVAÐI halda føroyskir sildaveiðumenn tað verða ó-
rímiligt og harafturat órættvíst, at vit sum føra danska silda-
marknaðinum sild allan veturin, um somu tíð sum íslendingar
einsamallir troyta sína lodnuveiðu heima við teirra egnu strend-
ir, skulu kenna sviðan av stórum prísfollum á danska marknað-
inum, sum beinleiðis stava frá, at íslendingar tá teir einsamallir
hava fært alla sína lodnu til lands, koma niður í Norðsjógvinn
og yvirfylla danska sildmarknaðin og soleiðis trýsta prísinn niður
í botn. Fyri at tryggja føroysku sildaskipunum og manning-
unum eina hampuliga úrtøku, hevur danska stjórnin gjørt av
at seta bann fyri íslenskum sildalandingum, tá sildin er veidd
eystan fyri eina linju úr Lindesnes í Hanstholm. Hetta tiltak
avmarkar sum vera man tilflutningin og tryggjar soleiðis tolu-
ligan prís.

GJØGNUM bløð og útvarp eru føroyingar gjørdir kunnigir
við eina grein, sum staðið hevur í danska blaðnum »Børsen«. At
nevnda grein fyri ein stóran part er bygd á tómar og hópisleysar
pástandir, kemur hin gløggi lesarin skjótt eftir. Vit prentaðu
hesa grein í seinasta SOSIALI. Yvirskriftin var söljóðandi:
»EF RÓPAR NEYDARRÓP EFTIR SILD ÚR HIRTSHALS
OG SKAGEN«. Roynst verður at finna argumentir fyri eini av-
tøku av banninum móti íslensku landingunum. Sagt verður
fyrst í greinini: »ØLL EF-londini biða eftir sild...« og seinni
verður sagt: »Forboðið ímóti íslensku landigunum førir tað
við sær, at íslensk sild í staðin verður landað í Vesturtýsklandi,
Hálandi og Belgju...« Nú skuldi verið óneyðugt at sagt føroy-
ingum, at hesi trý londini eru limir í EF, og at sildin ið íslensk
skip veiða sostatt kemur til EF-londini, hóast landingarbannið
í Danmark. Greiniskrivarin hevur við hesum seinasta, mótsagt
sær sjálvumso grovliga, at hann fullkomuliga hevur sligið beini-
ni undan sjálvari yvirskriftini.

Í GREININI eru eisini hálvar og trýkvartar lygnir um dygd-
ina í føroysku sildini og um hvat hon verður nýtt til. Tað er ikki
torført at skilja íslendingar, at teir ótálmaðir vilja sleppa at
landa í donskum havnum, tað er sømuleiðis lætt fatuligt, at
danskir fiskakeyparar vilja hava íslendingar á marknaðin, tí
tann prísur sum hesir fiskikeyparar skulu geva fyri sildina er
knýttur at útbøðið og eftirspurningi. Nógv sild á marknaðinum,
týður tað sama sum lægri avreiðingarprið og sostatt størri mögu-
leikar fyri profitti til sildakeyparan.

TAD, sum ongin dugur at fata í hesum máli er, at føroyska
blaðið 14. september roynir at gera hetta landingarbann til eina
svikagerð, og roynir at finna onkran syndabukk í hesum máli.
Ja, tað er bart út láturligt, tá tað blaðið nýtir málberingar sum,
at menn eiga at tala seg til rættis í hesum máli. Hví er tað rætt
at tala seg til rættis í hesum máli, um somu tíð sum tað er ein
svikagerð at tala seg til rættis við t.d. bretar? Hetta gevur okk-
um fullgott pógv fyri, at 14. september metir føroysk áhugamál
sum sekundær, t.v.s. at føroysk áhugamál eiga vit bert at hugsa
um í øðrum lagi.

OKKARA BANKI

BYGGIR Á TAÐ UNGA ÆTTARLIÐIÐ

Hugsa tit um at
byggja/keypa
skip
hús
ella seta virki
á stovn
eru tit altíð
vælkomin í bankan
at tosa um figgarviðurskiftini.

Sjóvinnubankin

Summar- og ítróttarstevnur

Í DAG og í morgin verður tann fyrsta av summar- og ítróttar-
stevnunum hildin. Tað eru tey sum halda, at stevurnar nú eru
ov nógv og nakað kann vera um hetta, men ikki skerst burtur,
at tað við hvørt er gott og gagnligt at taka veitslubúna uppá og
fyri eina lotu gloyma tað dagliga strevi og stríði, sum annars
eyðkenir landið og arbeiðssama fólk okkara.

TAD sum mest av øllum eyðkennir hesar stevnur eru ítróttar-
kappingarnar, og sera hugvekjandi er tað at síggja okkara unga
lið av fúsum og ágrýtnum kvinnum og monnum, sum á leikvølli
ella í báti royna síni kynstur.

TAD er ikki minni hugvekjandi at síggja, hvussu bygdur, sum
halda hesar stevnur, royna alt fyri at gera stevnuhaldið gott og
hugnaligt, gera alt fyri at stevnan skal eyðnast væl, bæði fyri tey
sum taka lut í ítróttarkappingunum og fyri tey sum leita á stevn-
urnar fyri at síggja hesar kappingar.

EISINI fólkafundirnir, kórsangur, hornblástur o.m.a. setur
sín serstaka dám á stevurnar. Og tað, at koma saman við — og
vera ímillum øll hesi vælhýrdu fólkini í góðum veitslulag, er í
sjálvum sær eitt upplivilsi.

TANN fyrsta av summar- og ítróttarstevnunum verður sum
vant hildin í Klaksvík og síðani koma allar hinar stevurnar
henni á baki og til seinasta leita føroyingar til Havnar at halda
Ólavsoðu, — hin størsta og eisini tann stevnan, sum mest av øl-
lum savnar fólk saman úr øllum landinum — er so endin á sum-
mar- og ítróttarstevnunum. Men Ólavsokan er meiri enn ein
summar- og ítróttarstevna, hon er eisini ein tjóðarhátíð, har
okkara aldar gamla ting verður sett.

VIT SKYLDA teimum, sum skipa fyri stevnunum, eina tøk, hesa
tøk senda vit eisini til ítróttarfólkið, sum eigur tøk fyri alla
ta tað sum tey leggja í at iðka til hesar ítróttarkappingar.

TÁ NÚ tann fyrsta av summar- og ítróttarstevnunum verður
hildin, ynskja vit øllum føroyingum eitt gott summar og senda
samstundis okkara ítróttarfólki bestu kvøður um eitt gott kapp-
ingarár.

SUM J.Fr. Øregaard vísir á í grein í blaðnum í dag, so fingur
vit ikki loyvi at landa sild í Íslandi, tá sildaveiðan fór fram á
teimum norðaru leiðunum, heldur ikki fingur vit loyvi at landa
sild í Noreg. Og tí er onki órímiligt í tí, at føroyingar hava
frammihjárátt í donskum havnum. Vit vilja enda við at taka
undir við J. Fr. Øregaard tá hann sigur, at greinin í danska
blaðnum »Børsen«, var ein skemdagrein móti føroyingum og
føroyskum fiskimonnum.

Lands- stýrið lænar úr Sveits

Landsstýrið hevur í Sveits tik
ið upp lán í samband við út-
bygging av Telefonverkinum.
Talan er um 11.000.000 kr.,
ið verða lentar fyribils í fimm
ár til rentu millum 4 og 5%
p.a.

Peningurin skal nýtast til
automatiseringsarbeiði og er
har í sjálvari útbyggingartíðini
stórus tørvur á likvidum kapi-
tali.

Lánið er tikið beinleiðis av
telefonverkinum við landskassa-
veðhaldi, soleiðis sum lótingið
gav heimild til fyri 1½ ári síð-
ani.

Talan er ikki um ríkiskassa-
veðhald.

Afturvísing

Talan er ikki um ríkiskassa-
veðhald, so hetta lán saman
við lánun úr Noregi, Týsk-
landi og aðrastaðni, vísa í sjálf
um sær aftur teirri tjóðveldis-
agitación, sum í mong ár er far
in fram um, at heimastýrisskip-
anin forðar okkum í at leita
út á alheims lánmarknaðin.

FYRI sýndan heiður á føðing-
ardegenum takki og hjartaliga.

Andrew